

Nematodtoleranta sorter

Inför årets fröbeställning finns det tio nematodtoleranta marknadssorter att välja mellan. Nya på marknaden är Fabienna KWS, Gabriela KWS och Falster, som endast är provad ett år i Sverige. Till det kommer test-sorterna Langeland samt Conviso-sorterna Smart Mondea KWS och Smart Alexa KWS.

Även försöken på nematodsmittad mark ligger med samma plan i båda länder. I år sådde vi tre försök i Danmark och ett i Sverige. Ser vi på samtliga fyra försök ligger testsorten Langeland i topp tillsammans med Fabienna KWS och Daphna. Det följs tätt av Cascara KWS, nyheten Falster och Caprianna KWS.

Tre av Conviso-sorterna (toleranta mot ALS-hämmare) är också toleranta mot nematoder,

Betecystnematoder. Det är tydlig skillnad i årets försök med nästan 40 procent lägre skörd för den mottagliga mätarsorten jämfört med bästa toleranta sort.

trotjänaren Smart Renja KWS och testsorterna Smart Mondea KWS samt Smart Alexa KWS,

och har provats även i denna serie. Liksom i våra standard-sortförsök hålls försöken fria från ogräs med traditionella herbicider och Conviso-sorter testas här i jämförelse med klassiska sorter.

I år var påfrestningen i försöken rejäl, den mottagliga mätarsorten avkastade cirka 27 procent mindre än bästa nematodtoleranta sort och 80 procent av genomsnittet för de odlade nematodtoleranta sorterna.

Stabilt i toppen

I genomsnitt över de senaste tre åren ligger nyheten Fabienna KWS och Cascara KWS i topp med höga sockerskördar, tätt följda av Caprianna KWS. Daphna hänger bra med avkastningsmässigt, men den lägre sockerhalten får effekt när vi ser på intäkten. Sorterna Castello, nyheten Gabriela KWS,

Nematodtoleranta testsorter 2023 samt de danska marknadssorterna som erbjuds i Sverige 2023: resultat för Falster och Nysted från danska försök 2021 och svenska plus danska 2022.

Conviso-sorternas resultat kommer från svenska försök 2021 och svenska plus danska 2022

Sort	Sortägare	Antal planter 1000-tal/ha		Renvikt	Sockerhalt	Polsockerskörd		Renhet	Intäkt diff
		50%	slutlig			ton/ha	rel tal		
Medeltal marknadssorter DK 2021		25,7	93	79,2	17,5	13,9	100	94,6	36 620
Langeland	SESVdH	51,2	98	80,6	18,3	14,7	106	93,7	2 870
Falster	SESVdH	32,3	98	77,7	17,9	13,9	100	94,1	230
LSD		5,9	3,8	3,6	0,2	0,7		0,8	
CV%		36	7	8	2	9		1	
Medeltal marknadssorter SE 2021		44,1	92	81,5	17,7	14,4	100	91,2	37 690
Smart Alexa KWS	KWS	41,5	91	77,7	17,6	13,7	95	89,0	-2 440
Smart Mondea KWS	KWS	44,7	93	77,4	17,4	13,4	93	89,7	-3 170
LSD		5,8	3,7	3,3	0,2	0,6		1,1	
CV%		27	8	8	2	8		2	

Aktuella nematodtoleranta sorter för odling 2023 provade i tre år.

Medeltal av sex svenska försök 2020-2021 samt fyra danska och svenska försök 2022

Sort	Sortägare	Pi nematoder	Bladtäckning	Antal plantor 1000-tal/ha		Renvikt	Socket- halt	Polsockerskörd		Renhet	Intäkt diff
		Ägg och larver/g jord	% i maj/juni	50 %	slutlig	ton/ha	%	ton/ha	rel tal	%	kr/ha
Medeltal marknadssorter 2022		5,2	45	51	97	84,2	17,7	14,9	100	90,5	38 810
Fabienna KWS	KWS	5,1	48	52	101	87,2	18,3	15,9	107	90,2	3 230
Cascara KWS	KWS	5,2	44	51	96	86,9	17,9	15,5	105	92,0	2 360
Caprianna KWS	KWS	5,0	44	48	101	87,2	18,0	15,6	105	89,9	2 240
Castello	DLF Beet Seed	5,0	46	50	96	83,7	18,0	15,1	101	91,4	770
Gabriela KWS	KWS	5,7	47	53	100	83,4	18,1	15,1	101	89,3	690
Daphna	KWS	5,4	44	50	100	90,5	17,0	15,3	103	91,7	550
Fortnox	DLF Beet Seed	5,2	44	45	91	83,5	17,7	14,8	99	91,7	40
Trixx	DLF Beet Seed	5,5	44	49	98	82,1	17,6	14,4	97	90,9	-1 170
Smart Renja KWS	KWS	5,0	43	58	97	72,2	18,4	13,2	89	85,5	-4 330
LSD		ns	4,3	4,5	3,2	2,8	0,2	0,5		0,8	
CV%			12	22	8	7,6	1,9	7,9		2,1	

*Sorter i grönt är nya marknadssorter 2023

Daphna och Fortnox ligger på ungefär samma sockerskörd. Det är tydligt att samma sorter ligger i topp och avkastar bäst på nematodsmittad jord, liksom i sortförsöken utan nematoder. Detta är en stor fördel i praktiken, eftersom nematoder ofta förekommer fläckvis i fältet. Genom att välja en högvastande nematodtolerant sort tappar man inte skörd i delar av fältet utan nematoder.

Tidig sådd

De senaste åren har Caprianna KWS varit min rekommendation vid tidig sådd på nematodsmittade fält. Den rekommendationen håller i sig, men ytterligare en sort, Gabriela KWS, har fördelen att klara tidig sådd. Dessutom har sorten Smart Renja KWS mer data med sig och klassas lämplig för tidig sådd. Om man be-

höver möjligheten att bekämpa ogräsen med ALS-hämmare och vill så tidigt är det Smart Renja KWS som gäller. Övriga två Conviso-sorter med nematodtolerans är ännu endast provade två säsonger i stocklöpningsförsöken.

Sockethalt och renhet

Sockethalten spelar stor roll för ekonomin i betodlingen, liksom renheten. Över tre år har Smart Renja KWS fått sällskap i toppen av Fabienna KWS med de högsta sockethalterna.

Bäst renhet i försöken över tre år har Cascara KWS, Daphna, Fortnox och Castello. Smart Renja KWS visar den absolut sämsta renheten, vilket också är en erfarenhet från en del fält i praktiken.

Försöksplatserna

Årets fyra försöksplatser valdes

så att det skulle vara ett nematodtryck för att ge påfrestning. Två av platserna ligger i kategorin medelhög smitta (2–7) på i genomsnitt 2,9 samt 4,1 ägg och larver per gram jord. De övriga två hamnar i kategorin hög smitta med 9,2 respektive 10,2 ägg och larver per gram jord.

När nematodförsöken skördats tas prov för att analysera hur hög täthet det är på ytan där mätarsorterna vuxit. Sorterna kan nämligen skilja sig åt i hur mycket nematoderna kan föröka sig på dem. Tyvärr har inte resultaten kommit tillbaka från laboratoriet, men generellt gäller att uppföringen är lägre i de toleranta sorterna jämfört med i de mottagliga.

Desirée Börjesdotter
NBR Nordic Beet Research